

[Udenrigsministeren]

fattelse meget værdifuld, både fordi danske virksomheder har meget at tilbyde udviklingslandene, og fordi det vil bidrage til at sikre en bred folkelig opbakning bag bistanden, at danske arbejdspladser i stigende grad deltager i produktion m.v. til gavn for udviklingsbistanden.

9. Efter regeringens opfattelse er der behov for at foretage væsentlige justeringer i statslånsprogrammet i lyset af de indhøstede erfaringer og udviklingslandenes forværrede økonomiske situation.

Det må således erkendes, at de allerfattigste lande – de såkaldte mindst udviklede lande (LLDC-landene) – vil have meget vanskeligt ved at tilbagebetale lån. I de senere år er der da også vedtaget adskillige internationale henstillinger til giverlandene om at yde al bistand til disse lande i form af gaver. I overensstemmelse hermed finder regeringen, at den hidtidige danske statslånsbistand til LLDC-landene skal erstattes af gavebistand, der vil blive bundet til leverancer fra Danmark.

Med hensyn til de allerede ydede lån til LLDC-landene vil regeringen fortsat stille sig positivt over for anmodninger om gældseftergivelse på grundlag af en konkret vurdering i de enkelte tilfælde.

Med henblik på at sikre, at danske leverancer under det fremtidige program for bundne lån og gaver i videst mulig udstrækning er i overensstemmelse med udviklingslandenes behov, finder regeringen, at varekredsen bør udvides til at omfatte ikke blot kapitaludstyr og tjenesteydelser, men også andre danske varer med udviklingseffekt.

Endvidere bør der efter regeringens opfattelse indføres en større fleksibilitet med hensyn til adgangen til at finansiere lokale omkostninger under de bundne lån og gaver. Under den nuværende statslånsordning kan LLDC-landene og lande med et BNP pr. indbygger på under 250 dollars anvende op til 25 pct. af lånet til at finansiere lokale omkostninger. Ved at åbne mulighed for f.eks. 40 pct. lokal finansiering under ét lån og 10 pct. under et andet lån – afhængigt af behovene i det enkelte tilfælde – finder regeringen, at der kan opnås en bedre kvalitet af de danske bistandsindsatser, uden at adgangen til finansiering af lokale omkostninger for det bundne gave- og låneprogram som helhed ændres.

For yderligere at forbedre bistandens kvalitet bør der ligeledes ske en styrkelse af forberedelsen, overvågningen og opfølgningen af projekter under de bundne lån og gaver.

Kun udviklingslande med et BNP pr. indbygger på under 550 dollars kan i øjeblikket opnå danske statslån. Denne overgrænse blev fastlagt i 1977 og er ikke siden blevet reguleret opad. Fastholdelsen af den danske grænse siden 1977 har betydet, at en række lande, som tidligere var omfattet af låneprogrammet, nu er afskåret fra at modtage danske lån alene som følge af inflationen. Der er således ikke tale om, at disse landes situation reelt er forbedret, men de er blot »gledet ud«, fordi Danmark har undladt at regulere grænsen. Det drejer sig om lande som f.eks. Ægypten, Zambia og Thailand.

Regeringen finder, at der er behov for en forhøjelse af statslånsgrænsen, som gør det muligt atter at give lån til disse lande og tillige til lande som f.eks. Zimbabwe, Nicaragua og Jamaica. Det vil kunne ske, hvis Danmark fastsætter sin statslånsgrænse til en bestemt andel af Verdensbankens lånegrænse, hvilket også vil sikre en årlig regulering, som bevarer en rimelig sammensætning af den landegruppe, Danmark kan tilbyde statslån.

I regeringens overvejelser om den fremtidige statslånsgrænse er indgået, at også andre udviklingslande end de allerfattigste som bl.a. påpeget i Brandt-kommissionens rapport har et meget stort og stigende behov for finansiel bistand. Dette sammenholdt med de forbedrede vilkår for bistanden til de fattigste lande tilsiger efter regeringens opfattelse, at statslånsgrænsen forhøjes til $\frac{3}{4}$ af Verdensbankens nuværende grænse på 1.645 dollars i BNP pr. indbygger – det vil sige 1.230 dollars – og løbende pristalsreguleres i overensstemmelse hermed. Samtidig vil regeringen lade alle lavindkomstlande – det vil p.t. sige alle lande med et BNP pr. indbygger på under 405 dollars – få adgang til de meget gunstige rentefri lån med 35 års løbetid og 10 års afdragsfrihed, som hidtil har været forbeholdt udviklingslande med et BNP pr. indbygger på under 250 dollars.

Det skal understreges, at Danmark med disse justeringer af det hidtidige statslånsprogram – også i sammenligning med andre vestlige giverlande – fortsat i første række vil have sin bistand koncentreret om de fattige udviklingslande.